

1	2	3	4
---	---	---	---

$\Sigma 1-4$	$\Sigma 5-8$
--------------	--------------

$\Sigma 1-8$

.....
 datum stud. obor ročník osobní číslo - STAG student - příjmení, jméno

1. a) Zapište obecně Laplaceův operátor, tj. operátor delta. *Odpověď*: $\Delta =$

b) Laplaceův operátor lze použít na funkci, výsledkem je funkce. (doplňte)

c) Určete první a druhé parc. derivace z $f(x; y; z) = (y + x^2)(y + \ln z)$ obecně a v $C = [3; 2; 1]$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = \quad \left| \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = \quad \left| \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(C) =$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = \quad \left| \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = \quad \left| \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(C) =$$

$$\left| \frac{\partial f}{\partial z} = \quad \left| \frac{\partial^2 f}{\partial z^2} = \quad \left| \frac{\partial^2 f}{\partial z^2}(C) =$$

d) Zapište Δf pro danou funkci $f(x; y; z)$ a $\Delta f(C)$, tj. pro funkci $f(x; y; z)$ a pro daný bod $C = [3; 2; 1]$.

Tedy obecně, $\Delta f =$

a v bodě C, $\Delta f(C) =$

2. a) **Doplňte poslední část definice** vázaného lokálního maxima v bodě C : **Funkce** $f(X)$ **o**

n proměnných má v bodě $C \in M \subset Df \subset \mathbb{R}^n$ **lokální minimum vzhledem k množině** M , **jestliže existuje okolí** $O(C)$ **bodu C tak, že pro každé** $X \in O(C) \cap M$ **platí ...**

b) Najděte lokální extrémy funkce

$$f(x; y) = \frac{x}{2} + y \text{ vázané na množinu}$$

$$M = \left\{ (x, y) \in \mathbb{R}^2; y - \cos x = 0 \wedge x \in \left(0; \frac{\pi}{2}\right) \right\}$$

$$\text{Tedy : } y =$$

c) Předpokládáme, že bod $A \in Df$ je stacionárním bodem funkce $f(x, y) \in C^2$

- Uveďte postačující podmínky

pro existenci ostrého lokálního maximum ve stacionárním bodě A.

- Uveďte podmínku, která postačuje k to-

mu, aby funkce $f(x, y)$ neměla ve stacionárním bodě A lokální extrém.

d) Zjistěte, zda body $A_1 = [0; 0]$; $A_2 = [0; -1]$, $A_3 = [1; 0]$, $A_4 = [1; 1]$ jsou stacionárními

body funkce $f(x; y) = \frac{x^7}{7} - \frac{x^2}{2} + \frac{y^5}{5} + \frac{y^2}{2}$. Zapište derivace : $\frac{\partial f}{\partial x} =$; $\frac{\partial f}{\partial y} =$

Zjistěte, zda v bodech A_1, A_2, A_3, A_4 nastávají lokální extrémy, a jaké. Odůvodněte!

$$\text{Zapište derivace : } \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = \quad ; \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} = \quad ; \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} =$$

3.1. Ověřte, že rovnicí $y^4 + 2xy - x^3 = 0$ a bodem $A = [2; -2]$ je $F(x; y) =$
určena implicitně funkce $y = y(x)$ tak, že $y(2) = -2$. $F(A) =$

$$\frac{\partial F}{\partial y}(x; y) = \frac{\partial F}{\partial y}(A) =$$

Závěr :

3.2. Vyjádřete a) **první** derivaci $y'(x)$ a určete $y'(2)$; b) **druhou derivaci** $y''(x)$ a určete $y''(2)$.

d) Zapište Taylorův polynom $T_2(x)$ v bodě $c = 2$ pro implicitní funkci $y = y(x)$.

$$T_2(x) =$$

4.1. a) **Co je neznámou** v obyčejné diferenciální rovnici ? _____

b) Co **musí** být nutně obsaženo v zápise dif. rovnice 1. řádu ? _____

c) Co **může** (ale nemusí) být obsaženo v zápise dif. rovnice 1. řádu ? _____

d) Co je vždy obsaženo v **zápise obecného řešení** dif. rovnice 1. řádu (kromě y, x) ? _____

$$4.2. y' \cdot e^y = -\frac{1}{\sin^2 x}$$

je daná diferen-
ciální rovnice

a) najděte její
obecné řešení ;

b) najděte partiku-
lární řešení dané
diferenciální rov-
nice tak, aby $y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1$.

4.3. Je dána diferenciální rovnice $y' = \frac{y}{x} + \sqrt{\frac{y}{x}}$. a) Jaká je to dif. rovnice ?

b) Najděte obecné řešení dané diferenciální rovnice. Využijte substituci : $u = \frac{y}{x}$, tedy $y =$
a $y' =$

5	6	7	8
---	---	---	---

Σ 5-8

.....
 datum stud. obor ročník osobní číslo - STAG student - příjmení, jméno

5. a) Najděte obecné řešení homogenní dif. rovnice 2. řádu $y'' - 6y' + 9y = 0$.

b) Na základě speciálního tvaru pravé strany najděte partikulární řešení diferenciální rovnice

$$y'' - 6y' + 9y = 2 \cos x + 14 \sin x \cdot (g(x) = e^{\alpha x} [P_1(x) \cos(\beta x) + P_2(x) \sin(\beta x)] ; y_p = x^k \cdot e^{\alpha x} [Q_1(x) \cos(\beta x) + Q_2(x) \sin(\beta x)])$$

c) Zapište obecné řešení diferenciální rovnice $y'' - 6y' + 9y = 2 \cos x + 14 \sin x$

(využijte předchozí výsledky).

6.1. a) Zapište pomocí dvojnásobného integrálu, jak se vypočítá

obsah rovinného obrazce tvořeného body množiny $M \subset \mathbb{R}^2$.

6.2. b) Zapište pomocí dvojnásobného integrálu, jak

se vypočítá obsah rovinného obrazce tvořeného body množiny $M = \{(x, y); a \leq x \leq b \wedge y_1(x) \leq y \leq y_2(x)\}$

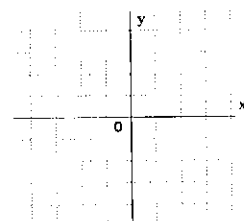
6.3 Množina $I = \underbrace{(-1; 1)}_x \times \underbrace{(1; e)}_y$, vypočítejte $\iint_I \left(\frac{1}{y} - \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} \right) dx dy =$

6.4 Substitucí do polárních souřadnic vypočítejte níže uvedený integrál, v němž je množina

$A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x \geq 0 \wedge y \geq 0 \wedge 0 \leq x^2 + y^2 < +\infty\}$, množinu A načrtněte!

Doplňte: $x =$ $y =$ $; x^2 + y^2 =$ $; |J| =$

$$\iint_A \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2} (1 + x^2 + y^2)} dx dy =$$

$A_{\rho, \varphi} :$ $\leq \rho <$
 $\leq \varphi \leq$

7.1. Je dána křivka $\kappa = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3; x = 2.t \wedge y = 2.t \wedge z = t \wedge t \in \langle 0; \frac{\pi}{2} \rangle\}$ a skalární funkce

$$f(x, y, z) = \cos(x - z) + \sin(y - z) + 4 \cdot \cos(x - y). \quad \dot{x} = \quad ; \dot{y} = \quad ; \dot{z} = \quad ; ds =$$

a) Napište obecně a vypočtěte $\int_{\kappa} f(x, y, z) ds =$

7.2 Difeomorfismus $\tilde{g}: \begin{cases} x = u \cdot \cos v \\ y = u \cdot \sin v \\ z = u \end{cases}$ zobrazuje obdélník $\overline{\Omega} \subset \mathbb{R}^2$, $\overline{\Omega}: \begin{cases} 0 \leq u \leq 1 \\ 0 \leq v \leq 2\pi \end{cases}$ na plášť

kužele $L \subset \mathbb{R}^3$. Vypočtěte plošný integrál ze skalární funkce $f(x, y, z) = x^2 + y^2 + z$ přes plášť kužele L , tj. $\iint_L f d\sigma =$

$$g_{11} =$$

$$g_{22} =$$

$$g_{12} =$$

$$d\sigma =$$

8. Je dána vektorové pole $\vec{F}(x, y) = (x + y; x \cdot y)$ v $\mathbb{R}^2$, tj. $f_1(x, y) = x + y$ a $f_2(x, y) = x \cdot y$ a po

částech hladká křivka $\kappa = \kappa_1 \cup \kappa_2 \cup \kappa_3$, kde $\kappa_1 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x = t \wedge y = 0 \wedge t \in \langle 0; 1 \rangle\}$,

$\kappa_2 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x = 1 - t \wedge y = 2.t \wedge t \in \langle 0; 1 \rangle\}$, $\kappa_3 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x = 0 \wedge y = 2 - 2.t \wedge t \in \langle 0; 1 \rangle\}$.

Dále je dána množina $M = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; 0 \leq x \leq 1 \wedge 0 \leq y \leq 2 - 2x\}$, je to trojúhelník, jehož okraj (obvod) je tvořen křivkou κ . Množinu M a křivku κ zakreslete dole do souř. soustavy.

a) Pro κ_1 určete $dx =$; $dy =$; $d\vec{s} =$ a vypočtěte $\int_{\kappa_1} \vec{F} \cdot d\vec{s} =$

b) Pro κ_2 určete $dx =$; $dy =$; $d\vec{s} =$ a vypočtěte $\int_{\kappa_2} \vec{F} \cdot d\vec{s} =$

c) Pro κ_3 určete $dx =$; $dy =$; $d\vec{s} =$ a vypočtěte $\int_{\kappa_3} \vec{F} \cdot d\vec{s} =$

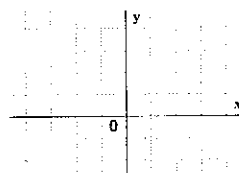
d) Vyjádřete obecně a vypočtěte $\oint_{\kappa} \vec{F} \cdot d\vec{s} = \int_{\kappa} \vec{F} \cdot d\vec{s} =$

e) Vypočtěte $\iint_M \begin{vmatrix} \frac{\partial}{\partial x} & \frac{\partial}{\partial y} \\ f_1 & f_2 \end{vmatrix} dx \cdot dy = \iint_M \left(\frac{\partial f_2}{\partial x}(x, y) - \frac{\partial f_1}{\partial y}(x, y) \right) dx \cdot dy =$

f) Co se značí symbolickým zápisem $\oint_{\kappa} \vec{F} \cdot d\vec{s}$? ...

g) Jaký vztah platí mezi $\oint_{\kappa} \vec{F} \cdot d\vec{s}$ a $\iint_M \left(\frac{\partial f_2}{\partial x}(x, y) - \frac{\partial f_1}{\partial y}(x, y) \right) dx \cdot dy$? ...

h) Jak je pojmenována mat. věta, která řeší vztah mezi v g) uvedenými integrály?

1	2	3	4
---	---	---	---

Σ 1-4	Σ 5-8
-------	-------

Σ 1-8

.....
datum stud. obor ročník osobní číslo - STAG student - příjmení, jméno

1. a) Zapište obecně Laplaceův operátor, tj. operátor delta. Odpověď: $\Delta = \frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2}$ [1]
b) Laplaceův operátor lze použít na skalární funkce, výsledkem je skalární funkce. (doplňte)

- c) Určete první a druhé parc. derivace z $f(x; y; z) = (y + x^2)(y + \ln z)$ obecně a v $C = [3; 2; 1]$

$$\begin{aligned} \frac{\partial f}{\partial x} &= 2 \cdot x (y + \ln z) & \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} &= 2 (y + \ln z) & \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(C) &= 4 \\ \frac{\partial f}{\partial y} &= y + \ln z + y + x^2 = 2y + \ln z + x^2 & \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} &= 2 & \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(C) &= 2 \\ \frac{\partial f}{\partial z} &= (y + x^2) \cdot \frac{1}{z} = \frac{y + x^2}{z} = (y + x^2) \cdot z^{-1} & \frac{\partial^2 f}{\partial z^2} &= -\frac{y + x^2}{z^2} & \frac{\partial^2 f}{\partial z^2}(C) &= -11 \end{aligned}$$

- d) Zapište Δf obecně a $\Delta f(C)$, tj. pro funkci $f(x; y; z) = (y + z) \ln(x + z)$ a bod $C = [3; 2; 1]$.
Tedy obecně, $\Delta f = \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 f}{\partial z^2} = 2(y + \ln z) + 2 - \frac{y + z}{z^2}$ a v bodě C, $\Delta f(C) = 4 + 2 - 11 = -5$ [12]

2. a) Doplňte poslední část definice vázaného lokálního maxima v bodě C: Funkce $f(X)$ o

n proměnných má v bodě $C \in M \subset Df \subset \mathbb{R}^n$ lokální minimum vzhledem k množině M, jestliže existuje okolí $O(C)$ bodu C tak, že pro každé $X \in O(C) \cap M$ platí $f(X) \geq f(C)$ [1]

- b) Najděte lokální extrémy funkce $f(x, y) = \frac{x}{2} + \cos y$, $F'(x) = \frac{1}{2} - \sin y = 0 \Leftrightarrow y = \frac{\pi}{6}$ [1]
 $f(x; y) = \frac{x}{2} + y$ vázané na množinu $F''(x) = -\cos y$, $F''(\frac{\pi}{6}) = -\cos(\frac{\pi}{6}) = -\frac{\sqrt{3}}{2} < 0 \Rightarrow$ [1]
 $M = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; y - \cos x = 0 \wedge x \in (0; \frac{\pi}{2})\} \Rightarrow f(x, y)$ má v $A = [\frac{\pi}{6}; \frac{\sqrt{3}}{2}]$ lokální vázané maximum $f(A) = \frac{\pi}{12} + \frac{\sqrt{3}}{2}$ [1]
Tedy: $x = \frac{\pi}{6}$ [1]

- c) Předpokládáme, že bod $A \in Df$ je stacionárním bodem funkce $f(x, y) \in C^2$

- Uveďte postačující podmínky pro existenci ostrého lokálního maximum ve stacionárním bodě A. $D_A = \begin{vmatrix} \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A) & \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A) \\ \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A) & \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(A) \end{vmatrix} > 0$ a $\frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A) < 0$ [1]
- Uveďte podmínku, která postačuje k tomu, aby funkce $f(x, y)$ neměla ve stacionárním bodě A lokální extrém. $D_A = \begin{vmatrix} \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A) & \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A) \\ \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A) & \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(A) \end{vmatrix} < 0$ [1]

- d) Zjistěte, zda body $A_1 = [0; 0]$; $A_2 = [0; -1]$, $A_3 = [1; 0]$, $A_4 = [1; 1]$ jsou stacionárními body

funkce $f(x; y) = \frac{x^7}{7} - \frac{x^2}{2} + \frac{y^5}{5} + \frac{y^2}{2}$. Zapište derivace: $\frac{\partial f}{\partial x} = x^6 - x$; $\frac{\partial f}{\partial y} = y^4 + y$

$\frac{\partial f}{\partial x}(A_1) = 0$ a $\frac{\partial f}{\partial y}(A_1) = 0$ A_1 je stacionární	$\frac{\partial f}{\partial x}(A_2) = 0$ a $\frac{\partial f}{\partial y}(A_2) = 0$ A_2 je stacionární	$\frac{\partial f}{\partial x}(A_3) = 0$ a $\frac{\partial f}{\partial y}(A_3) = 0$ A_3 je stacionární	$\frac{\partial f}{\partial x}(A_4) = 0$ a $\frac{\partial f}{\partial y}(A_4) = 2 \neq 0$ A_4 není stacionární
---	---	---	--

Zjistěte, zda v bodech A_1, A_2, A_3, A_4 nastávají lokální extrémy, a jaké. Odůvodněte!

Zapište derivace: $\frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = 6x^5 - 1$; $\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} = 0$; $\frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = 4y^3 + 1$

$D_{A_1} = \begin{vmatrix} \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A_1) & \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A_1) \\ \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A_1) & \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(A_1) \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = -1 < 0$ $V A_1 = [0; 0]$ lok. extrém nenastává [1]	$D_{A_2} = \begin{vmatrix} \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A_2) & \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A_2) \\ \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A_2) & \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(A_2) \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -3 \end{vmatrix} = 3 > 0$ $\frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A_2) = -1 < 0$ $V A_2 = [0; -1]$ je lok. maximum [1] $f(A_2) = -\frac{1}{5} + \frac{1}{2} = \frac{3}{10}$ [1]	$D_{A_3} = \begin{vmatrix} \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A_3) & \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A_3) \\ \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A_3) & \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(A_3) \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 5 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 5 > 0$ $\frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A_3) = 5 > 0$ $V A_3 = [1; 0]$ je lok. minimum [1] $f(A_3) = \frac{1}{7} - \frac{1}{2} = -\frac{5}{14}$ [1]	$V A_4 = [1; 1]$ není lok. extrém, protože A_4 není stacionárním bodem [1]
---	---	---	---

3.1. Ověřte, že rovnici $y^4 + 2xy - x^3 = 0$ a bodem $F(x; y) = y^4 + 2xy - x^3$
 $A = [2; -2]$ je určena implicitně funkce $y = y(x)$ tak, že $y(2) = -2$. $F(A) = (-2)^4 + 2 \cdot 2 \cdot (-2) - 2^3 = 16 - 8 - 8 = 0$

$$\frac{\partial F}{\partial y}(x; y) = 4y^3 + 2x \quad \frac{\partial F}{\partial y}(A) = 4 \cdot (-2)^3 + 2 \cdot 2 = -32 + 4 = -28 \neq 0$$

Závěr: Rovnici $F(x, y) = 0$ a bodem A je určena implicitně funkce $y = y(x)$, tak, že

3.2. Vyjádřete a) první derivaci $y'(x)$ a určete $y'(2)$; b) druhou derivaci $y''(x)$ a určete $y''(2)$. $y(2) = -2$

$$\begin{aligned} y^4 + 2xy - x^3 &= 0 \quad | \frac{d}{dx} \\ 4y^3 \cdot y' + 2y + 2x \cdot y' - 3x^2 &= 0 \quad | \frac{d}{dx} \\ 4y^3 \cdot y' + 2y + 2x \cdot y' - 3x^2 &= 0 \\ y' &= \frac{3x^2 - 2y}{4y^3 + 2x} \quad y'(2) = \frac{3 \cdot 2^2 - 2 \cdot (-2)}{4 \cdot (-2)^3 + 2 \cdot 2} = -\frac{4}{7} \\ 4y^3 \cdot y' + 2y + 2x \cdot y' - 3x^2 &= 0 \quad | \frac{d}{dx} \\ 12y^2 \cdot y'^2 + 4y^3 \cdot y'' + 2y' + 2y' + 2x \cdot y'' - 6x &= 0 \\ y'' &= \frac{-12y^2 \cdot y'^2 - 4y^3 \cdot y' + 6x}{4y^3 + 2x} \quad y''(2) = \frac{-12 \cdot (-2)^2 \cdot (-\frac{4}{7})^2 - 4 \cdot (-2)^3 \cdot (-\frac{4}{7}) + 6 \cdot 2}{4 \cdot (-2)^3 + 2 \cdot 2} = \frac{-28}{-28} = 1 \end{aligned}$$

d) Zapište Taylorův polynom $T_2(x)$ v bodě $c = 2$ pro implicitní funkci $y = y(x)$.

$$T_2(x) = y(2) + y'(2) \cdot (x-2) + \frac{y''(2)}{2!} (x-2)^2 = -2 - \frac{4}{7}(x-2) + \frac{143}{686}(x-2)^2$$

4.1. a) Co je **neznámou** v obyčejné diferenciální rovnici? Neznámou je funkce $y = y(x)$

b) Co **musí** být nutně obsaženo v zápise dif. rovnice 1. řádu? první derivace neznámé funkce y'

c) Co **může** (ale nemusí) být obsaženo v zápise dif. rovnice 1. řádu? neznámá funkce y
 - nezávisle proměnná x

d) Co je vždy obsaženo v zápise obecného řešení dif. rovnice 1. řádu (kromě y, x)? libovolná konstanta $C \in \mathbb{R}$

$$4.2. y' \cdot e^y = -\frac{1}{\sin^2 x} \Rightarrow \frac{dy}{dx} \cdot e^y = -\frac{1}{\sin^2 x}$$

je daná diferenciální rovnice;

a) najděte její obecné řešení;

b) najděte partikulární řešení dané diferenciální rovnice tak, aby $y(\frac{\pi}{2}) = 1$.

$$\begin{aligned} e^y \cdot dy &= -\frac{1}{\sin^2 x} dx \\ \int e^y \cdot dy &= \int -\frac{1}{\sin^2 x} dx \\ e^y &= \cos^2 x + C \quad | \ln() \\ y &= \ln(\cos^2 x + C) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} y(\frac{\pi}{2}) &= 1 \Rightarrow 1 = \ln(\cos^2 \frac{\pi}{2} + C) / e^{(1)} \\ 1 &= 0 + C \Rightarrow C = 1 - 0 \\ &\Rightarrow y = \ln(\cos^2 x + 1) \end{aligned}$$

4.3. Je dána diferenciální rovnice $y' = \frac{y}{x} + \sqrt{\frac{y}{x}}$. a) Jaká je to dif. rovnice? homogenní; 1. řádu

b) Najděte obecné řešení dané diferenciální rovnice. Využijte substituci: $u = \frac{y}{x}$, tedy $y = x \cdot u$

$$\begin{aligned} y' + x \cdot u' &= u + \sqrt{u} \\ x \cdot \frac{du}{dx} &= \sqrt{u} \\ \frac{du}{\sqrt{u}} &= \frac{dx}{x} \\ \int u^{-\frac{1}{2}} du &= \int \frac{1}{x} dx \\ \frac{u^{\frac{1}{2}}}{\frac{1}{2}} &= \ln|x| + C; C \in \mathbb{R} \\ u &= \frac{1}{4} (\ln|x| + C)^2 \\ \frac{y}{x} &= \frac{1}{4} (\ln|x| + C)^2 \\ y &= \frac{1}{4} x (\ln|x| + C)^2 \end{aligned}$$

5	6	7	8
---	---	---	---

Σ 5-8

.....
 datum stud. obor ročník osobní číslo - STAG student - příjmení, jméno

5. a) Najděte obecné řešení homogenní dif. rovnice 2. řádu $y'' - 6y' + 9y = 0$.

Char. rovnice: $\lambda^2 - 6\lambda + 9 = 0$ Kořeny: $\lambda_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{6 \pm 0}{2} = 3$ - jeden dvojnásobný
 $D = b^2 - 4ac = (-6)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 9 = 0$ $y_h = C_1 e^{3x} + C_2 x \cdot e^{3x}; C_1, C_2 \in \mathbb{R}$

b) Na základě speciálního tvaru pravé strany najděte partikulární řešení diferenciální rovnice

$$y'' - 6y' + 9y = 14 \sin x + 2 \cos x \cdot (g(x) = e^{\alpha x} [P_1(x) \cos(\beta x) + P_2(x) \sin(\beta x)]; y_p = x^k \cdot e^{\alpha x} [Q_1(x) \cos(\beta x) + Q_2(x) \sin(\beta x)])$$

Speciální tvar pravé strany: $14 \sin x + 2 \cos x = e^{0x} [P_1(x) \cos(\beta x) + P_2(x) \sin(\beta x)]$

$\alpha = 0; \beta = 1; P_1(x) = 2; P_2(x) = 14; \alpha + \beta i = 0 + i = i \neq \lambda_{1,2} \Rightarrow k = 0$

Partikulární řešení:

$$y_p = A \cos x + B \sin x$$

$$y'_p = -A \sin x + B \cos x$$

$$y''_p = -A \cos x - B \sin x$$

Dosazení: $-A \cos x - B \sin x + 6A \sin x - 6B \cos x + 9A \cos x + 9B \sin x =$

Porevnání: $\cos x: 8A - 6B = 2$

$\sin x: 6A + 8B = 14$

$4A - 3B = 1$

$3A + 4B = 7$

$D = \begin{vmatrix} 4 & -3 \\ 3 & 4 \end{vmatrix} = 25$

$D_A = \begin{vmatrix} 1 & -3 \\ 7 & 4 \end{vmatrix} = 4 + 21 = 25 \Rightarrow A = \frac{D_A}{D} = \frac{25}{25} = 1$

$D_B = \begin{vmatrix} 4 & 1 \\ 3 & 7 \end{vmatrix} = 28 - 3 = 25 \Rightarrow B = \frac{D_B}{D} = \frac{25}{25} = 1$

$y_p = \cos x + \sin x$

c) Zapište obecné řešení diferenciální rovnice $y'' - 6y' + 9y = 14 \sin x + 2 \cos x$

(využijte předchozí výsledky)

$y = y_p + y_h = \cos x + \sin x + C_1 e^{3x} + C_2 x \cdot e^{3x}, C_1, C_2 \in \mathbb{R}$

6.1. a) Zapište pomocí dvojného integrálu, jak se vypočítá

obsah rovinného obrazce tvořeného body množiny $M \subset \mathbb{R}^2$.

$m(M) = \iint_M 1 \cdot dx \cdot dy$

6.2. b) Zapište pomocí dvojnásobného integrálu, jak

se vypočítá obsah rovinného obrazce tvořeného body množiny $M = \{(x, y); a \leq x \leq b \wedge y_1(x) \leq y \leq y_2(x)\}$

$m(M) = \int_a^b dx \int_{y_1(x)}^{y_2(x)} 1 \cdot dy$

6.3 Množina $I = (-1; 1) \times (1; e)$, vypočítejte $\iint_I \left(\frac{1}{y} - \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} \right) dx \cdot dy =$

$= \int_{-1}^1 \left[\ln|y| - \frac{x}{\sqrt{1-x^2}} \right]_{y=1}^y dx = \int_{-1}^1 \left(\ln e - \frac{e}{\sqrt{1-x^2}} - \ln 1 + \frac{x}{\sqrt{1-x^2}} \right) dx = \int_{-1}^1 \left(1 + \frac{x-e}{\sqrt{1-x^2}} \right) dx = \left[x + (-e+1) \arcsin x \right]_{-1}^1 =$

$= \lim_{x \rightarrow 1} (x + (-e+1) \arcsin x) - \lim_{x \rightarrow -1} (x + (-e+1) \arcsin x) = 1 + (-e+1) \frac{\pi}{2} - (-1 + (-e+1) \frac{\pi}{2}) = 2 + (-e+1) \frac{\pi}{2}$

6.4 Substitucí do polárních souřadnic vypočítejte níže uvedený integrál, v němž je množina $A = 2 + (-e+1) \frac{\pi}{2}$

$A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x \geq 0 \wedge y \geq 0 \wedge 0 \leq x^2 + y^2 < +\infty\}$. Množinu A načrtněte!

$\iint_A \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2} (1 + x^2 + y^2)} dx \cdot dy = \iint_{A_{p,\varphi}} \frac{1}{\rho (1 + \rho^2)} \cdot \rho \cdot d\rho \cdot d\varphi =$

$x = \rho \cos \varphi$

$y = \rho \sin \varphi$

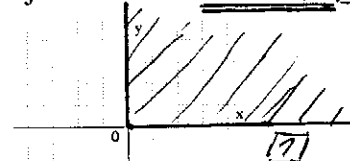
$x^2 + y^2 = \rho^2$

$|J| = \rho$

$= \iint_{A_{p,\varphi}} \frac{1}{1 + \rho^2} d\rho \cdot d\varphi =$

$= \int_0^\infty \frac{1}{1 + \rho^2} d\rho \cdot \int_0^{\frac{\pi}{2}} 1 \cdot d\varphi =$

$= \left[\arctan \rho \right]_0^\infty \cdot \left[\varphi \right]_0^{\frac{\pi}{2}} = \left(\lim_{\rho \rightarrow \infty} \arctan \rho - \arctan 0 \right) \cdot \frac{\pi}{2} = \frac{\pi}{2} \cdot \frac{\pi}{2} = \frac{\pi^2}{4}$

$A_{p,\varphi}: 0 \leq \rho < +\infty, 0 \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2}$

7.1. Je dána křivka $\kappa = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3; x = 2t \wedge y = 2t \wedge z = t \wedge t \in \langle 0; \frac{\pi}{2} \rangle\}$ a skalární funkce

$$f(x, y, z) = \cos(x - z) + \sin(y - z) + 4 \cdot \cos(x - y). \quad \dot{x} = 2; \dot{y} = 2; \dot{z} = 1; ds = \sqrt{\dot{x}^2 + \dot{y}^2 + \dot{z}^2} dt = 3 dt$$

a) Vypočítejte křivkový integrál 1. druhu $\int_{\kappa} f(x, y, z) ds = \int_0^{\frac{\pi}{2}} f(2t, 2t, t) \sqrt{\dot{x}^2 + \dot{y}^2 + \dot{z}^2} dt =$
 $= \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos(2t - t) + \sin(2t - t) + 4 \cdot \cos(2t - 2t)) \cdot 3 dt = \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos t + \sin t + 4) \cdot 3 dt = [3 \sin t - 3 \cos t + 12t]_0^{\frac{\pi}{2}} =$
 $= 3(1 - (-1) + 6\pi) = 12 + 18\pi$

7.2 Difeomorfismus $\tilde{g}: \begin{cases} x = u \cdot \cos v \\ y = u \cdot \sin v \\ z = u \end{cases}$ zobrazuje obdélník $\bar{\Omega} \subset \mathbb{R}^2$, $\bar{\Omega}: \begin{cases} 0 \leq u \leq 1 \\ 0 \leq v \leq 2\pi \end{cases}$ na plášť

kužele $L \subset \mathbb{R}^3$. Vypočítejte plošný integrál ze skalární funkce $f(x, y, z) = x^2 + y^2 + z$ přes plášť

kužele (L), tj. $\iint_L f d\sigma = \iint_{\bar{\Omega}} f(u, v) \sqrt{g_{11} g_{22} - g_{12}^2} du dv = \iint_{\bar{\Omega}} (u^2 \cos^2 v + u^2 \sin^2 v + u) \cdot \sqrt{2} u du dv =$
 $= \sqrt{2} \int_0^{2\pi} \int_0^1 (u^3 + u^2) du dv = \sqrt{2} \int_0^{2\pi} [\frac{1}{4} u^4 + \frac{1}{3} u^3]_0^1 dv = \sqrt{2} \int_0^{2\pi} (\frac{1}{4} + \frac{1}{3}) dv = \sqrt{2} \cdot \frac{7}{12} \cdot 2\pi = \frac{7\pi\sqrt{2}}{6}$

8. Je dána vektorové pole $\vec{F}(x, y) = (x + y; x \cdot y)$ v $\mathbb{R}^2$, tj. $f_1(x, y) = x + y$ a $f_2(x, y) = x \cdot y$ a po

částech hladká křivka $\kappa = \kappa_1 \cup \kappa_2 \cup \kappa_3$, kde $\kappa_1 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x = t \wedge y = 0 \wedge t \in \langle 0; 1 \rangle\}$,
 $\kappa_2 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x = 1 - t \wedge y = 2t \wedge t \in \langle 0; 1 \rangle\}$, $\kappa_3 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x = 0 \wedge y = 2 - 2t \wedge t \in \langle 0; 1 \rangle\}$.

Dále je dána množina $M = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; 0 \leq x \leq 1 \wedge 0 \leq y \leq 2 - 2x\}$, je to trojúhelník, jehož

okraj (obvod) je tvořen křivkou κ . Množinu M a křivku κ zakreslete do souř. soustavy.

a) Pro kř. κ_1 vyjádřete $dx = 1 \cdot dt$; $dy = 0 \cdot dt$; $d\vec{s} = (1, 0) dt$ a vypočítejte $\int_{\kappa_1} \vec{F} \cdot d\vec{s} = \int_0^1 (t + 0) \cdot (1, 0) dt = \int_0^1 t dt = [\frac{1}{2} t^2]_0^1 = \frac{1}{2}$

b) Pro kř. κ_2 vyjádřete $dx = -1 \cdot dt$; $dy = 2 \cdot dt$; $d\vec{s} = (-1, 2) dt$ a vypočítejte $\int_{\kappa_2} \vec{F} \cdot d\vec{s} = \int_0^1 (1 - t + 2(1 - t)^2) \cdot (-1, 2) dt =$
 $= \int_0^1 (-1 + t + 4 - 4t + 4t^2) \cdot (-1, 2) dt = \int_0^1 (-3 + 5t + 4t^2) dt = [-3t + \frac{5}{2} t^2 + \frac{4}{3} t^3]_0^1 = -3 + \frac{5}{2} + \frac{4}{3} = -\frac{6}{6} + \frac{15}{6} + \frac{8}{6} = \frac{7}{2}$

c) Pro kř. κ_3 vyjádřete $dx = 0 \cdot dt$; $dy = -2 \cdot dt$; $d\vec{s} = (0, -2) dt$ a vypočítejte $\int_{\kappa_3} \vec{F} \cdot d\vec{s} = \int_0^1 (0 + 2 - 2t) \cdot (0, -2) dt =$
 $= \int_0^1 -4(1 - t) dt = -4[t - \frac{1}{2} t^2]_0^1 = -4(\frac{1}{2} - \frac{1}{2}) = 0$

d) Vyjádřete obecně a vypočítejte $\oint_{\kappa} \vec{F} \cdot d\vec{s} = \int_{\kappa_1} \vec{F} \cdot d\vec{s} + \int_{\kappa_2} \vec{F} \cdot d\vec{s} + \int_{\kappa_3} \vec{F} \cdot d\vec{s} = \frac{1}{2} - \frac{7}{2} + 0 = -3$

e) Vypočítejte $\iint_M \left(\frac{\partial f_2}{\partial x} - \frac{\partial f_1}{\partial y} \right) dx dy = \iint_M (y - 1) dx dy = \int_0^1 \int_0^{2-2x} (y - 1) dy dx =$
 $= \int_0^1 [\frac{1}{2} y^2 - y]_0^{2-2x} dx = \int_0^1 (\frac{1}{2} (2-2x)^2 - (2-2x)) dx = \int_0^1 (2 - 4x + 2x^2 - 2 + 2x) dx = \int_0^1 (-2x + 2x^2) dx =$
 $= [-x^2 + \frac{2}{3} x^3]_0^1 = -1 + \frac{2}{3} = -\frac{1}{3}$

f) Co se značí symbolickým zápisem $\oint_{\kappa} \vec{F} \cdot d\vec{s}$? Křivkový integrál 2. druhu po uzavřené křivce, tj. cirkulace

g) Jaký vztah platí mezi $\oint_{\kappa} \vec{F} \cdot d\vec{s}$ a $\iint_M \left(\frac{\partial f_2}{\partial x} - \frac{\partial f_1}{\partial y} \right) dx dy$? Obě integrály se rovnají.

h) Jak je pojmenována matematická věta, která říká, jaký je vztah mezi uvedenými integrály? Greenova věta

